

Verejné obstarávanie a kvalita vo verejnom stavebníctve

Tomáš Janeba | prezident ARI | 27. marca 2019 | Bratislava

Potřeba zavést hodnocení kvality
u veřejných zakázek na infrastrukturní projekty

Závěr auditu: Nejlevnější cena vede ke konfliktům I.

- ➔ „Poslední zjištění odhalila, že jedním ze zásadních nedostatků současného stavu je **vzájemný „nepřátelský“ přístup** státních investorů, projektantů, stavebních dodavatelů a jejich subdodavatelů ...
- ➔ ... tento stav je způsoben **příliš velkým důrazem na nejnižší cenu** při zadávání a hodnocení nabídek.“

Závěr auditu: Nejlevnější cena vede ke konfliktům II.

- ➔ „Zkušenosti ukazují, že **akceptování nejnižší cenové nabídky není ekonomicky výhodné**, ani z pohledu konečné stavební ceny, ani z pohledu celoživotních a provozních nákladů ...
- ➔ ... **více pozornosti by se mělo věnovat posouzení ceny a kvality nabídky z pohledu celoživotních nákladů a kvality dodavatele.**“

Závěr auditu: Nejlevnější cena vede ke konfliktům III.

- ➔ „Vztahy mezi stavebními dodavateli a státními institucemi byly často **konfliktní a bez vzájemné důvěry**, což přispělo ke špatnému výsledku.“
- ➔ „Zadavatelé a dodavatelé by měli **společně hledat způsoby řešení problémů**, snižování časových prodlev a navýšení rozpočtů a eliminovat plýtvání prací a materiálem.“

Velká Británie v roce 2001

vybrané závěry ze zprávy
Modernising Construction
Národního kontrolního úřadu (NAO)

Vládní komise: Zakázku nedávej nejlevnějšímu, ale nejvýhodnějšímu

- ① **Kooperativní plánování v týmu**
- ② Napřed plánuj, potom stav
- ③ Řízení rizik a jejich podchycení v rozpočtu
- ④ **Zakázku uděl uchazeči, který nabízí nejlepší hodnotu za peníze, NE TOMU NEJLEVŇJŠÍMU**
- ⑤ **Kooperativní partnerství v rámci projektu**
- ⑥ Mimosoudní urovnávání sporů
- ⑦ **Povinné posouzení hodnoty za peníze**
- ⑧ Jasné procesy a odpovědnosti – expertní centra
- ⑨ Větší transparentnost a důkladnější kontrola
- ⑩ Použití digitálních metod – BIM

Německo
v roce 201

**Německo
v roce 201**

OECD: Školte veřejné zadavatele dobrou praxi

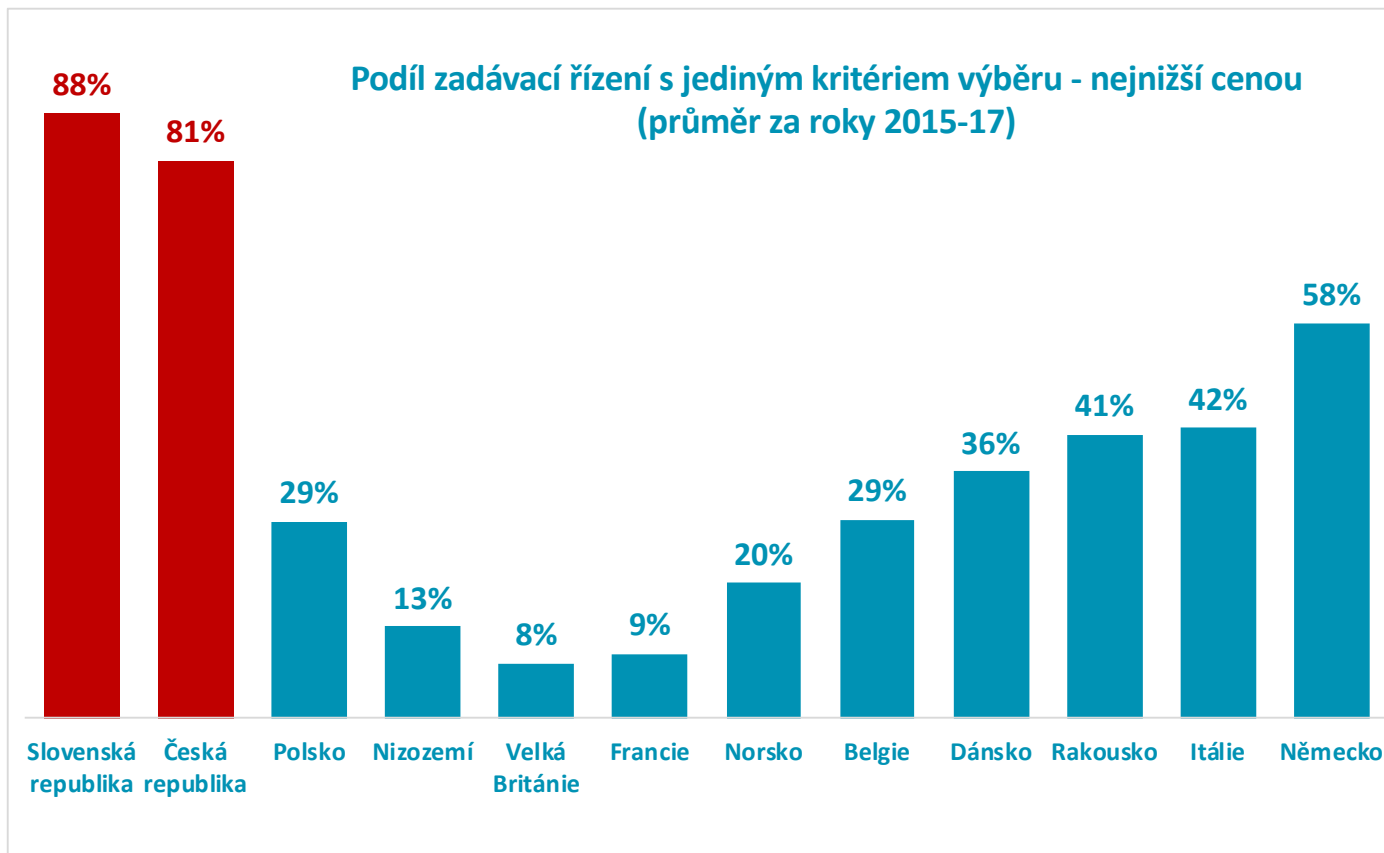
Slovensko 2018: Zpráva OECD o podpoře kapacit a know-how veřejných zadavatelů

- ➔ Podíl zadávací řízení s jediným kritériem **v roce 2017: nejnižší cena u 92 % zadávacích řízení**
- ➔ **Nejnižší ceny užívá 61 %** veřejných zadavatelů stále nebo velmi často
- ➔ **MEAT kritéria neužívá 67 %** veřejných zadavatelů vůbec nebo velmi zřídka
- ➔ **Kvalita technických specifikací bývá velký problém,** u veřejných zadavatelů: **65 % s tím nemá vůbec zkušenost** nebo jen velmi malou, dalších **30 % to dělá jen občas**
- ➔ **70 %** veřejných zadavatelů má **méně než 5 let praxe**

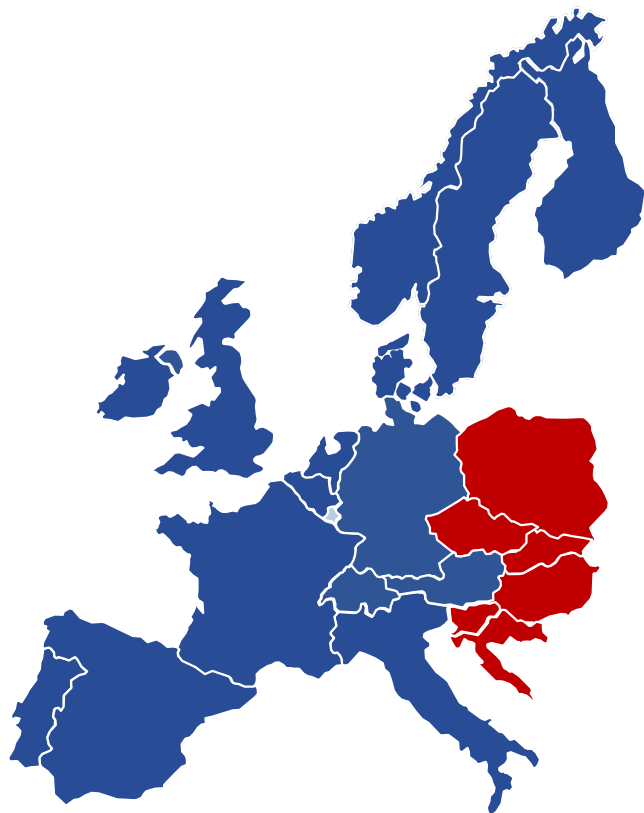

Velký rozdíl mezi vyspělými zeměmi a CEE

Evropská unie 2017: Scoreboard jednotného trhu porovnal zadávací praxi zemí EU

Nedostatek zdrojů nutí EU ke změně!!!

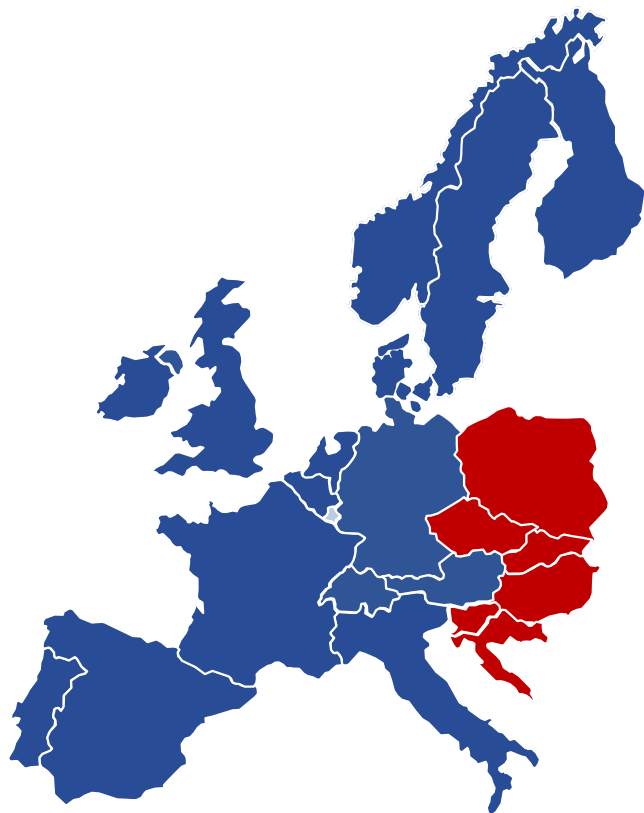

➡ Na dostavění sítě TEN-T potřebuje EU

2021 – 2030

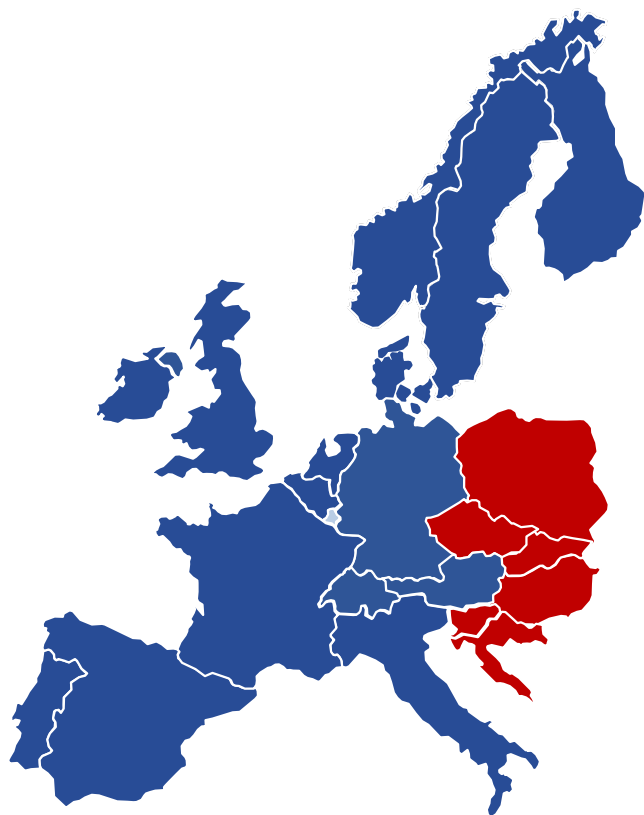
€ 500 mld

Nedostatek zdrojů nutí EU ke změně!!!

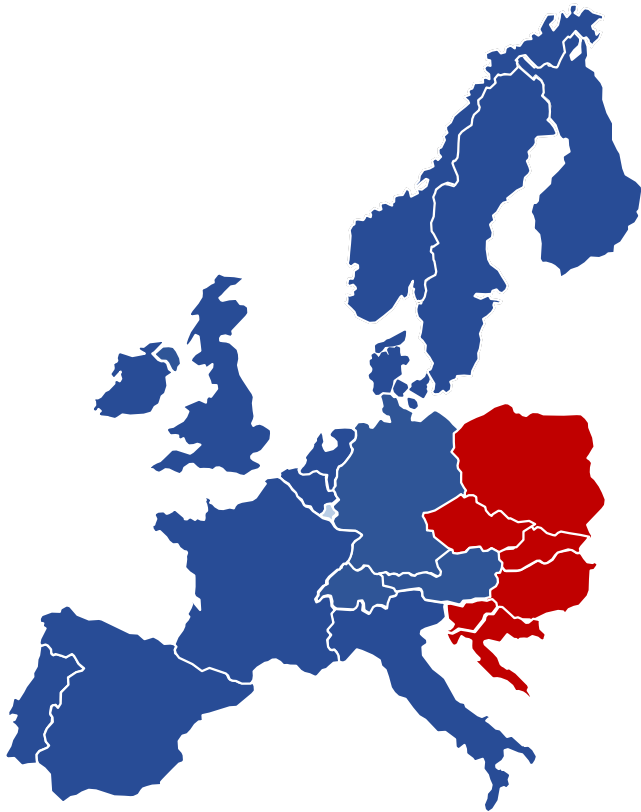
- ➡ Rostou potřeby investic do nové infra
- ➡ Roste potřeba výdajů do správy/údržby
- ➡ Rozpočtové zdroje **NEBUDOU dostatečné**
- ➡ EU snižuje granty pro země CEE
- ➡ EU zavádí finanční instrumenty
- ➡ Vzniká fond **INVEST EU** > pouze garance
- ➡ EU potřebuje zapojit **soukromý kapitál**

Budoucnost financování infrastruktury v CEE

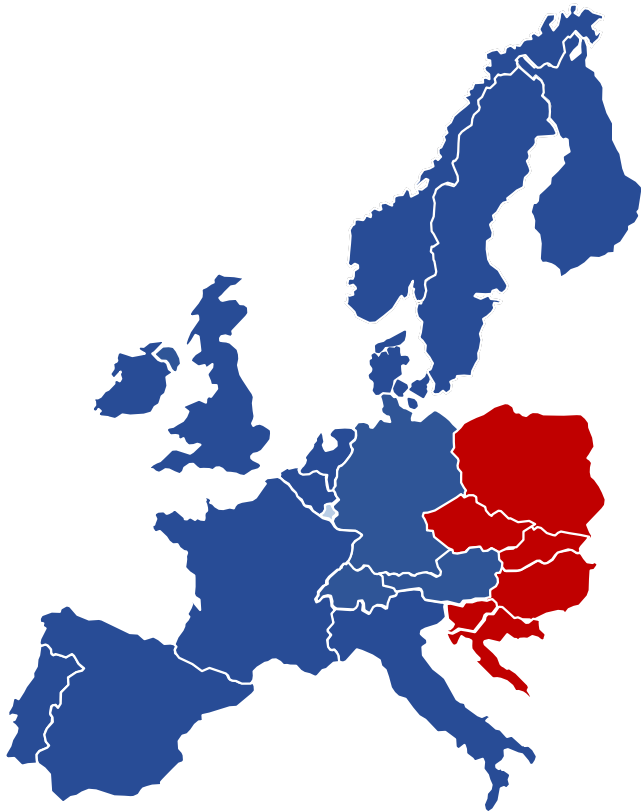
Máme pouze 2 možnosti

Budoucnost financování infrastruktury v CEE

- ① **Zvýšíme příjmy**
 - ➔ vyšší daně
 - ➔ uživatelské poplatky/mýto
- ② **Zvýšíme efektivitu toho co děláme**
 - ➔ potřebujeme dostat více z každé investované koruny/Eura
 - ➔ **potřebujeme ZMĚNU – INVENCI!**

Budoucnost financování infrastruktury v CEE

Kdo prosazuje ZMĚNU a INVENCI?

- ➡ stát - zadavatelé, nebo
- ➡ soukromý sektor - kvalitní firmy?

**Stát musí pracovat s těmi nejlepšími,
požadovat kreativitu, nová řešení, úspory!**

TO NENÍ MOŽNÉ v prostředí nejnižší ceny!

- ➔ „Zkušenosti ukazují, že **akceptování nejnižší cenové nabídky není ekonomicky výhodné**, ani z pohledu konečné stavební ceny, ani z pohledu celoživotních a provozních nákladů ...
- ➔ ... **více pozornosti by se mělo věnovat posouzení ceny a kvality** nabídky z pohledu celoživotních nákladů a kvality dodavatele.“

Podle zákona 343/2015 je EKONOMICKÁ VÝHODNOST

... nejlepší poměr nabídkové ceny a kvality.

CO JE TO KVALITA?

- ➡ Délka profesní praxe?
- ➡ Počet realizovaných projektů?
- ➡ Doba realizace projektu?
- ➡ Délka záruční doby?

- ➡ Invence, nápad, lepší řešení
- ➡ Kvalitnější postup realizace?
- ➡ Způsob jak předcházet riziku?
- ➡ Lepší řízení kvality?

Historická výkonnost

NENÍ zárukou budoucího výkonu!

- ➔ Délka profesní praxe?
- ➔ Počet realizovaných projektů?
- ➔ Doba realizace projektu?
- ➔ Délka záruční doby?

- ➔ Invence, nápad, lepší řešení
- ➔ Kvalitnější postup realizace?
- ➔ Způsob jak předcházet riziku?
- ➔ Lepší řízení kvality?

Zavádění hodnocení kvality v ČR/SR
metodou BEST VALUE
2017 - 2022

Rijkswaterstaat
Ministry of Infrastructure and the
Environment

Experti ze společnosti Best Value Group

- získali zkušenosti s veřejným zadáváním v **Rijkswaterstaat** (*nizozemské Ministerstvo infrastruktury a vodních cest*)
- kde zavedli přístup Best Value při zadávání veřejných zakázek
- **Rijkswaterstaat** má dlouhou a úspěšnou tradici ve výstavbě dopravní infrastruktury
- metoda BEST VALUE byla zavedena v roce 2008, od té doby se úspěšně využila na mnoha velkých a komplexních infrastrukturních projektech
- experti mají zkušenosti také s klienty, jako jsou společnosti **ProRail**, **Nederlandse Spoorwegen** (*společnost provozující nizozemské dráhy*), **město Amsterdam**, **letišť Schiphol** a mnoho dalších

Odborná diskuze – 3 mezinárodní konference od roku 2015

PRAHA
Duben 2015

+ 31 měsíců

BRATISLAVA
Listopad 2017

+ 12 měsíců

PRAHA
Listopad 2018

Vznik první obecné metodiky

Období květen – listopad 2017

ARI ve spolupráci s experty **Best Value Group**

„Metodika hodnocení kvality u veřejných zakázek pro projektové práce, služby technických poradců a inženýrskou činnost“

Proaktivní role ÚVO SR:

- proběhlo několik pozitivních jednání
- partner konference v Bratislavě 11/2017
- účastník panelové diskuze

Školení metody BEST VALUE

od dubna 2018 proběhlo **3x** školení

- 2-denní s užitím případových studií
- lektory jsou zkušení zahraniční experti
- zkušenosti s dopravními projekty
- cena: 25-29,000 Kč bez DPH/osoba

45 lidí má mezinárodní B-certifikát NEVI
mezi nimi zástupci:

- ÚOHS a ÚVO SR
- SŽDC, ŘSD, SFDI, NDS
- Firem - projektantů a zhotovitelů

SŽDC: První pilotní projekt metodou BEST VALUE na služby

- I. Rekonstrukce mostu v km 80. trati Lovosice - Česká Lípa (Zahrádky)
- II. Studie proveditelnosti vysokorychlostní trati Brno - Přerov - Ostrava

Typ	Služby – konzultační činnost
Název	Studie proveditelnosti vysokorychlostní trati Brno - Přerov - Ostrava
Konzultace	PTK červenec 2018
Termín vypsání	Listopad 2018
Termín pro nabídky	21. ledna 2019
Nabídková cena	30%
Odborná úroveň	20%
Identifikace rizik	15%
Přidaná hodnota	10%
Interview	25%

Předběžná tržní konzultace

RS1 BRNO – PŘEROV – OSTRAVA

Ing. Martin Švehlík
Ing. Marek Pinkava
Odbor strategie GŘ SŽDC
Praha, 20. 7. 2018

Principy metody BEST VALUE

Metoda BEST VALUE

- **Podporuje invenci** - cílem metody je **vybrat největší expertízu - nejlepšího odborníka**
- **Přenáší motivaci a aktivitu** na uchazeče
- Historické zkušenosti **nejsou spolehlivým indikátorem** budoucího výkonu
- **Menší důraz na striktnost kvalifikačních kritérií** – zadavatel má možnost si vybrat dle kvality
- **Zadavatel je méně specifický v detailu zadání** a očekává nápady
- Zadavatel definuje:

I. PŘEDMĚT PLNĚNÍ

výstupy – co se má udělat (Deliverables)

II. SPECIFIKACI PLNĚNÍ

detailnější požadavky na to, co se má udělat (Specification)

III. PROJEKTOVÉ CÍLE

ideální stav/cíl

Hodnotící kritéria

	Dílčí hodnotící kritérium	Prokázání schopnosti ...	Váha kritéria
OBJEKTIVNÍ SUBJEKTIVNÍ 70 %	Nabídková cena		30 %
	I. Odborná úroveň	zakázku realizovat a dodat požadované výstupu a míra přispění k naplnění projektových cílů	20 %
	II. Identifikace a řízení rizik	minimalizovat projektová rizika <u>na straně zadavatele</u>	15 %
	III. Přidaná hodnota	přidat hodnotu nad rámec požadavků zadavatele	10 %
	Pohovory s klíčovými experty	ověření schopnosti klíčových členů realizačního týmu k naplnění projektových cílů	25 %

Subjektivita hodnocení na základě objektivních a doložitelných informací!

Hodnocení využívá pouze 4 bodovou stupnici

ZÁKLADNÍ SKÓRE

- nabídky se navzájem neporovnávají
- ocenění se pouze **nadprůměrná** a **výjimečná** schopnost/tvrzení

Vyhodnocení

- **jedno společné hodnocení** → musí být **důkladné, podrobné a přesvědčivé**
- **jednoduchá přezkoumatelnost** → důvody hodnocení by měly být zřejmé jakékoliv jiné osobě

2-obálková metoda

OBÁLKA I.

- **kvalitativní návrhy uchazečů**
- podáváno v anonymizované verzi, aby nedošlo k ovlivnění hodnotící komise
- anonymita pod sankcí vyloučení

OBÁLKA II.

- **nabídková cena**
- otevírá se až po vyhodnocení kvalitativních hodnotících kritérií

Zkušenosti z Holandska

Rijkswaterstaat
*Ministry of Infrastructure and the
Environment*

Zadavatelé

- Potřebují méně času na přípravu
- Méně striktní na kvalifikační kritéria
- Obecnější specifikace
- Více času na hodnocení a osobní pohovory s experty
- Větší důraz na ověření/vyjasnění nabídky a zasmluvnění prací

Úspěšní uchazeči

- Vybírají si zakázky, kde mají know-how
- Jsou proaktivní už před vypsáním zakázky
- Shromažďují dominantní a měřitelné informace o své minulé práci
- Vědí co dělají, sestavují a školí tým expertů, trénují pohovor

Děkujeme Vám za zájem, sledujte nás na:

www.ceskainfrastruktura.TV

